

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

31 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 13 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Niculin Oleg XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 05.06.2018 – 19.09.2018 (prima instanță);
2. 15.11.2018 – 13.12.2018 (instanța de apel);
3. 23.05.2019 – 31.07.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul /sediul Taraclia/ din 19 septembrie 2018:

S-a încetat în privința lui Niculin Oleg procesul penal învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta comisă de Niculin Oleg alcătuiește contravenția administrativă prevăzută de art. 85 alin. (1) Cod contravențional.

Niculin Oleg a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 85 alin. (1) Cod contravențional, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 30 u.c. ceia ce constituie 1 500 lei.

S-a respins solicitarea procurorului de a încasa de la Niculin Oleg cheltuielile judiciare în sumă de 1 680 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Niculin Oleg, în perioada nestabilită a anului 2017, nu departe de domiciliul său, situat în XXXXX, a rupt o frunză de cânepă, pe care a uscat-o și a împachetat-o într-un ambalaj de la bomboană, în cantitate de 1,25 gr., care potrivit Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit,

precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 și raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/3-11-479 din 14.12.2017, reprezintă marihuană, și se atribuie la categoria substanțelor narcotice în cantități mici, pe care ilegal a păstrat-o, fără scop de înstrăinare, în domiciliul său indicat mai sus, până la ora 07:40 data de 07.12.2017, când a fost descoperită și ridicată de către colaboratorii de poliție în cadrul percheziției efectuată în domiciliul acestuia.

Niculin Oleg este învinuit de către organul de urmărire penală că, în perioada nestabilită a anului 2017, și în circumstanțe nestabilite, ilegal a dobândit masa uscată mărunțită vegetală de culoare verde-cafenie în cantitate de 10,64 gr, care potrivit Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 și raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/3-11-479 din 14.12.2017, reprezintă marihuană, și se atribuie la categoria substanțelor narcotice în cantități mari, pe care ilegal a păstrat-o, fără scop de înstrăinare, în domiciliul său indicat mai sus, până la ora 07:40 data de 07.12.2017, când a fost descoperită și ridicată de către colaboratorii de poliție în cadrul percheziției efectuată în domiciliul acestuia.

Prima instanță, analizând declarațiile martorilor, materialele cauzei penale, a considerat că vina lui Niculin Oleg în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, nu a fost dovedită.

La fel, prima instanță a indicat că, la efectuarea percheziției au fost încălcate cerințele art. 131 Cod de procedură penală, or, procesul – verbal de percheziție din 07.12.2017 în proprietatea lui Niculin Oleg nu este semnat de cei participanți la efectuarea percheziției, și anume de șeful oficiului măsurilor de investigație Șumchin E., criminalistul Topal F., inspectorul OUP Curîșin Serghei, șeful sectorului nr. 3 Socolenco Grigorii, fiind semnat doar de ofițerul de urmărire penală și de către inculpatul Niculin Oleg.

Obiectele ridicate la percheziție nu au fost împachetate și sigilate la locul percheziției.

Careva probe care să confirme faptul că în urma percheziției la domiciliul lui Niculin Oleg au fost depistate substanțe narcotice sub forma de masă vegetală uscată de culoare verde – cafenie în cantitate de 9,39 g., instanței nu au fost prezentate.

Contrazicerile din descrierea obiectelor ridicate de la domiciliul lui Niculin Oleg, primite și descrise de expert pentru efectuarea expertizei, în urma examinării judiciare nu au fost înlăturate.

În continuare, prima instanță a mai indicat că, nu au fost prezentate probe ce ar confirma și faptul că Niculin Oleg a procurat substanța stupefiantă – marijuana în cantitate de 1,25 gr., depistată în foiță de sub bomboană.

În acest sens, prima instanță a mai indicat că, în ședința de judecată a fost dovedit că Niculin Oleg păstra la sine în proprietate fără scopul de înstrăinare drogul

în cantitate de 1.25 g., ce conform Hotărârii Guvernului RM nr. 79 din 23.01.2006, constituie proporții mici, astfel, prima instanță a conchis că, Niculin Oleg nu poate fi tras la răspundere penală în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, deoarece acțiunile lui întrunesc elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 85 alin. (1) Cod contravențional.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 85 alin. (1) Cod contravențional – *păstrarea ilegală de droguri, fără scop de înstrăinare în cantități mici.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura r-nului Taraclia, Chirnev Boris, solicitând casarea totală a sentinței, pronunțarea unei noi sentințe prin care Niculin Oleg să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de 1 an închisoare, cu ispășirea pedepse în penitenciar de tip semiînchis, de la inculpat să fie încasate în beneficiul statului cheltuielile de judecată suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară în sumă de 1 680 lei, invocând că: prima instanță la baza sentinței a luat doar declarațiile inculpatului Niculin Oleg, a lăsat fără apreciere declarațiile martorilor părții acuzării, colaboratori a IP Taraclia, care au participat la efectuarea percheziției în domiciliul lui Niculin Oleg, inclusiv declarațiile ofițerului de urmărire penală a IP Taraclia Fachirov Dmitri, care a întocmit procesul-verbal de percheziție, ce confirmă circumstanțele indicate în învinuire și faptul că corpurile delictive au fost sigilate la locul efectuării percheziției - domiciliul inculpatului, nu s-a expus asupra veridicității și utilității declarațiilor martorului Fachirov Dmitri și asupra legalității procesului-verbal de percheziție, nu a luat în considerare personalitatea inculpatului și modul de viață a acestuia, care de mai multe ori a fost condamnat pentru infracțiuni legate de circulația ilegală a substanțelor narcotice, nu are familie, locuiește de unul singur, pe parcursul examinării cauzei inculpatul s-a încurcat în declarații, motiv din care declarațiile acestuia constituie o metodă de apărare și de eschivare de la răspunderea penală, depozițiile inculpatului vin în contradicție cu circumstanțele depistate în cadrul percheziției: acesta declară că în ambalajul de bomboană de culoare aurie a păstrat o frunză de cânepă, însă conform raportului de expertiză nr. 34/12/3-R-479 din 14.12.2017, în ambalajul respectiv se conține o masă uscată și mărunțită de culoare verde-cafenie cu miros specific, cu greutatea de 1,25gr, care se atribuie la substanțele narcotice, adică nu poate fi doar o frunză, toate circumstanțele cauzei indică la faptul că Niculin Oleg a procurat ilegal în circumstanțe nestabilite masa vegetală uscată de culoare verde- cafenie, în cantitate de 10,64 gr, care reprezintă marihuană, toate infracțiunile pentru care a fost condamnat Niculin Oleg sunt legate de circulația ilegală a substanțelor narcotice, respectiv nu și-a făcut concluziile necesare, și din nou a săvârșit cu intenție o infracțiune analogică - procurarea și păstrarea ilegală a narcoticelor, săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare.

Mai mult, apelantul a considerat că sentința urmează a fi casată și în partea respingerii cerințelor procurorului cu privire la recuperarea de către Niculin Oleg în favoarea statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 1 680 lei.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 13 decembrie 2018, s-a admis apelul, casat parțial din oficiu sentința Judecătorei Cahul /sediul Taraclia/ din 19 septembrie 2018 în cauza penală privindu-l pe Niculin Oleg în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, în partea stabilirii sancțiunii contravenționale în baza art. 85 alin. (1) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu prescripția tragerii la răspundere contravențională, în rest sentința a fost menținută.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, verificând legalitatea și temeinicia sentinței, a conchis că prima instanță întemeiat a încetat procesul penal intentat în privința inculpatului Niculin Oleg în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, deoarece acțiunile inculpatului constituie contravenția prevăzută de art. 85 alin. (1) Cod contravențional.

De asemenea, instanța de apel a indicat că, prima instanță întemeiat a considerat ca fiind neprobată învinuirea lui Niculin Oleg în procurarea și păstrarea ilegală fără scop de înstrăinare, în domiciliul său a masei uscată mărunțită vegetală de culoare verde – cafenie în cantitate de 9,39 gr..

Analizând cumulul probelor enunțate, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a considerat că vinovăția inculpatului Niculin Oleg în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, nu a fost demonstrată de către acuzatorul de stat.

În continuare, instanța de apel a indicat că, de la data descoperirii faptei prejudiciabile săvârșite de Niculin Oleg a trecut mai mult de un an, respectiv, a intervenit termenul de prescripție, motiv din care procesul contravențional intentat în privința lui Niculin Oleg în baza art. 85 alin. (1) Cod contravențional, necesită a fi încetat.

În privința solicitării procurorului de a încasa cheltuielile judiciare din contul inculpatului, instanța de apel a statuat că, soluția primei instanțe de a respinge cererea procurorului este una întemeiată și corectă, argumentele enunțate de procuror au fost considerate ca fiind nefondate.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită, casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei, invocând argumente similare cu cele indicate în apel(pct. 3 din prezenta decizie), invocând suplimentar:

- instanța de apel și prima instanță la baza sentinței a luat doar declarațiile

inculpatului Niculin Oleg;

- instanța de apel a lăsat fără apreciere declarațiile martorilor părții acuzării, colaboratori a IP Taraclia care au participat la efectuarea percheziției în domiciliul lui Niculin Oleg, inclusiv declarațiile ofițerului de urmărire penală a IP Taraclia Fachirov D., care a întocmit procesul – verbal de percheziție, ce confirmă circumstanțele indicate în învinuire și faptul că corpurile delictive au fost sigilate la locul efectuării percheziției – domiciliul inculpatului;

- în decizie și sentință lipsește dispoziția privind trecerea cheltuielilor judiciare în contul statului;

- exemple din practica judiciară de recuperare a cheltuielilor legate de efectuarea expertizelor judiciare sunt:

- decizia Curții de Apel Cahul din 23.09.2015 în dosarul nr. 05-1a-751-03062015;

- decizia Curții de Apel Cahul din 02.02.2017 în dosarul nr. 05-1a-1418-12122016 menținută de CSJ prin decizia din 24.05.2017 nr. 1ra-879/2017;

- decizia Curții de Apel Cahul din 02.11.2017 în dosarul nr. 05-1a-886-08082017;

- decizia Curții de Apel Cahul din 23.10.2018 în dosarul nr. 05-1a-1022-08092018;

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal reține că recurentul indică ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține

că motivul – temeiul de recurs invocat de recurent nu se confirmă în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs indicat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că *„hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”*, Colegiul penal constată că nu este incident în speță, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, întemeindu-și soluția în baza probelor cercetate de prima instanță, verificate și apreciate corect și de instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizia atacată (f.d. 214 – 222 vol. I), iar decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, sub aspect că partea acuzării nu a prezentat probe incontestabile care ar confirma învinuirea inculpatului Niculin Oleg în procurarea și păstrarea ilegală fără scop de înstrăinare, în domiciliul său a masei uscată, mărunțită vegetală de culoare verde – cafenie în cantitate de 9,39 gr..

Referitor la argumentele recurentului în susținerea temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, precum că *„instanța de apel a lăsat fără apreciere declarațiile martorilor părții acuzării, colaboratori a IP Taraclia care au participat la efectuarea percheziției în domiciliul lui Niculin Oleg, inclusiv declarațiile ofițerului de urmărire penală a IP Taraclia Fachirov D., care a întocmit procesul – verbal de percheziție, ce confirmă circumstanțele indicate în învinuire și faptul că corpurile delictive au fost sigilate la locul efectuării percheziției – domiciliul inculpatului”*, *„toate circumstanțele cauzei indică la faptul că Niculin Oleg a procurat ilegal în circumstanțe nestabilite masa vegetală uscată de culoare verde – cafenie, în cantitate de 10,64 gr., care reprezintă marihuană”*, Colegiu penal invocă că reprezintă o interpretare subiectivă a probelor de către recurent, ce nu poate fi acceptată, or, în decizia instanței de apel (f.d. 216 – 223 v.I) au fost combătute aceste argumente, motivare ce este în coroborare cu circumstanțele constatate în prezenta cauza penală în baza cumulului de probe cercetate de instanța de apel, ce se acceptă de instanța de recurs ordinar, ce este conform practicii CtEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

Mai mult, din conținutul recursului ordinar declarat, rezultă că recurentul face o proprie apreciere a probelor în temeiul cărora atât prima instanță cât și instanța de apel și-au întemeiat soluția, argumentându-și astfel propria versiune privind circumstanțele cauzei, invocând că este demonstrată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, de către procuror fiind prezentate suficiente probe în demonstrarea acestui fapt, iar instanța de recurs ordinar la acest capitol atestă că nu poate fi acceptată această concluzie, or contravine constatărilor corecte a primei instanțe și a instanței de apel în prezenta speță, întemeiate pe cumulul de probe descris, apreciat de prima instanță în sentință și verificat de instanța de apel în decizia sa prin prisma art. 101 Cod de procedură

penală.

Prin urmare, se atestă că instanța de apel just a constatat că nu a fost demonstrată de către partea acuzării prin probe credibile și incontestabile comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, înscrinate de către inculpatul Niculin Oleg.

Colegiul penal mai menționează în acest sens că, CtEDO în hotărârea Capeau c. Belgiei din 13.01.2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al art.6§2 și e obligatoriu, inter alia, ca sarcina de a prezenta probe admisibile să-i revină acuzării. Ignorarea jurisprudenței CtEDO și încălcarea prevederilor art. 24 Cod de procedură penală lezează drepturile inculpaților la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din Convenție.

Cât ține de solicitarea procurorului de a încasa din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 1 680 lei, pentru efectuarea expertizei la 11.12.2017(f.d. 52 – 54 v.I), Colegiul penal menționează că, argumentul acuzării precum că conform art. 229 Cod de procedură penală, condamnatul suportă cheltuielile judiciare, se califică ca neîntemeiat.

Prin urmare Colegiul penal indică că, suma de 1 680 lei, este compusă din costul pentru efectuarea raportului de expertiză pe caz, efectuată în anul 2017, cheltuieli ce urmează a fi achitate imperativ conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012), din contul mijloacelor bugetului de stat, care a fost în vigoare până la 09.02.2018 și care conform art. 10 Cod penal, este mai favorabil pentru inculpat.

7. Astfel, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra fiecărei probe prezentate și chestiunilor esențiale invocate în apel, iar motivarea din decizia acesteia, în mare parte în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 13 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Niculin Oleg XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **29 august 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor